

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morarilor Nr. 18.

Scriorile nefrancate nu se voru
primi decat cu numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.“
Articoli ramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 5 oct. 23 sept. 1869.

Desgustulu c̄atra afacerile publice, care cuprinde din ce in ce spiritele omenilor, este unu presemnu, c̄ă suntemu in ajunulu unei schimbări, unei crise mari in Austro-Magiari'a. Germinulu acestei crise a fostu pusu atunci, candu nemti dandu mana cu ungurii s'au suitu pre spatele celorul-alte natiuni din nefericitulu imperiu absburgiu. De la inceputu ch'aru, s'a potutu observă, c̄ă magiaro-nemtii, ametitii in inaltimdea loru, voru s̄e cada cu rusinea, de carea fă demna temeritatea loru aroganta. Romanii, Slavii, Boemii, polonii, Serbii, li-au spusu-o, inse inzedaru, c̄ă ci orb'a, fudul'i a si increderea loru superba si presumtuosa n'au voitu s̄e primesca suaturile bune: in locu de a trată cu tote natiunile, in locu de a intrebă pre Romani si pre cele-lalte natiuni, nemti si ungurii si-au facutu socot'a intre sine, acuma voru trebui s̄e-si dēe sem'a de doue ori; in locu de a respectă dreptatea si frățitatea, ei s'au basatu pre tirania si usurpare, acuma ur'a si dispreiul li va fi recompensarea din partea natiunilor tiranisate. Au, credu dora fratii Magiari, c̄ă n'a sositu inca or'a a done-spre-diecea? Se insela forte, nu scimu daca li va mai remană chiaru si numai atâtua tempu, ca s̄e se pota orienta in pusetiunea loru intunecosa pentru a scapă ace'a ce s'ar mai potă scapă; nu scimu, c̄ă ci acuma ar' fi prè tardu. Lento gradu ad vindictam sui divina procedit ira, tarditatemque supplicii compensat gravitate.

Apropiarea Austriei c̄atra Prussi'a se constateaza din dīn dī: primirea cordiale a principelui Carolu la curtea de Vien'a, intalnirea Dlui Beust cu regia Prusiei, asigurarea firma, c̄ă imperatulu Franciscu Iosefu va cercetă pre regele Prussiei in Baden-Baden, revocarea Dlui Werther din Vien'a si inlocuirea lui probabila prin colonelulu Schleinitz adjunctu militariu la ambasadur'a prusesca din Petruburgu; éca aci fapte, cari punu afara de tota indoiel'a una amicetia eventuale a Austriei cu Prussi'a, amicetia de reu auguriu si ominosa pentru fratii Magiari, c̄ă ci una apropiare a Austriei c̄atra Prussi'a ar' insemnă restornarea sistemului de fatia dualisticu si inlocuirea lui prin sistemulu federalu. Căta rusne, căta desamagire, căte illusiuni perduite pentru fratii Magiari! Lupt'a loru, tote aspiratiunile loru vane de trei ani, de candu au avutu in mana una potere precaria, efemera, s'aru preface in fumu; ba ei n'aru gasi nece chiaru sentimentulu de consolatiune la natiunile asuprite, ci numai remunstratiuni dictate de resensulu ce au produsu in ele arbitriulu vatematoriu de pana aci alu fratilor Magiari.

Introducerea federalismului in Austri'a fără de concursulu Magiarilor, ba chiaru contr'a voinței loru, cu despretiurea loru, ar' fi lovitur'a cea mai sensibila dupa atât'a inganfare ce au dovedit fatia cu natiunile conlocutorie, ar' fi momentulu natiunei magiare, carea e atâtua de putina, atâtua de aruncata si imprasciata, atâtua de enervata fisice si moralmente prin luptele si opiniriile sale indeserte, si atâtua de discreditata inainte a celorul-alte natiuni, daca nu si inainte-a Europei intrege, incătu federalismulu introdusus odata fără de voi'a Magiarilor ar' pune capetu insu-si numelui de magiaru, si apoi „finis Hungariae“ de la Mohaciu ar' fi intregit u „finis Hungarorum“ (Magyarorum), ne mai remanendu pentru fratii Magiari neci una potere de vietia dupa lupt'a fisica din 48 si dupa cea morale de

asta-di, ambele perduite pentru totu-de-un'a. Una lupta fisica perduata pota s̄e dă sperantia la una lupta morale; daca inse una natiune si perde si lupt'a sa morale, atunci si-a perdu tu totulu: ono rea, poterea fisica, poterea morale, patriotismul, insufletirea nobila pentru lueruri mari, cu unu cuventu, totu, totu, la ce pota s̄e aspire una parte mica, una familia a umanitatii.

Voiescu fratii Magiari s̄e-si perda lupt'a morale de asta-di? Nu o credem, acăt'a ar' fi cea mai mare orbă: ei trebue s̄e-si iubesa trecutulu loru si s̄e aspireze la unu venitoriu mai fericitu; ei trebue s̄e cugete la pusetiunea loru critica si s̄e cerce remediele pentru a se asigură.

Iute dar', fratilor Magiari, nu perdeti tempul, daca cum-va mai aveti căte-va minute, apucati-ve de lucru! Oper'a e mare si lesne: e mare, c̄ă ci in locu de ura veti fi intempinatii cu iubire; e lesne, c̄ă ci n'aveti lipsa neci de diurnalisti mercenari, neci de honvedi, neci de medi-loce coruptive, voint'a vostra e destulul ca s̄e duceti paradisulu in Transilvania. Inse provocările nostre sunt desierte, nu ati voitu s̄e ne auditi nece o-data, acuma inca vi veti inchide urechile. Să pota e prè tardu; in acestu casu n'avemu ce face, noi nu suntemu de vina.

Scirile respondite despre demissiunarea lui Andrassy trebue s̄e fia in legatura cu schimbarea sistemului dualisticu. Se dîce că imperatulu Franciscu Iosefu este machinitu pentru că guvernulungurescu n'au voitu s̄e intempine cu onorea cuvenita pre Domnitorulu Romanilor, si că acestu incidentu ar' fi caus'a demissiunarei Dlui Andrassy; noi credem că acestu-a este numai pretestu, caus'a adeverata trebue s̄e fia schimbarea sistemului. In totu casulu, ministerulu lui Andrassy nu va lasa nece una urma, demna de a fi calcata si de alti barbati de statu; ministerulu lui Andrassy a fostu pre cătu de umilitu fatia cu Vien'a, pre atâtua de asuprioriu si ingansatu fatia cu Romanii din Transilvania si Ungaria. Noi nu vomu plange nece decatua dupa caderea manei libere a supr'a Transilvaniei. Asteptam ince, ca cei ce voru urmă s̄e-si pricepa chiamarea, c̄ăci tempulu e scurtu.

Siedint'a publica a societatii academice.

Ieri Dominica, Societatea Academica a tenu tu o siedintia publica. Era o adeverata fericire a vedé adunati la unu locu pre veteranii literaturii romane. Unu publicu numerosu intiesă tote locurile si tribunile din sal'a Senatului. Tribuna damelor inca era plina de unu frumosu buchetu.

D'in membrii societatii erău presenti: D-nii I. Heliade Radulescu, M. Cogalniceanu, A. T. Laurianu, Ilodosiu, Massimu, N. Ionescu, G. Baritiu, Babesiu, Caragiani, G. Sionu, Romanu, Papiu Ilarianu.

La 12 ore, D. Heliade, presedintele societatii, a deschisu siedint'a.

D. Laurianu, secretariu generalu, a cetitu raportulu despre lucrările societatii in acesta sesiune. Scirile cele mai imbucuratorie pentru Români. Dictionariulu limbei noastre in luciare, si unu adeverata monumentu literar! Cuvintele din tote părțile locuite de Români, pana chiaru si din Macedonia de unde D. Caragiani a culesu mai multe mii. Apoi gramatic'a de canoniculu T. Cipariu, tiparita mai multu de jumetate!

La ordinea dilei era si tienerca discursului de recepțiune alu D-lui Papiu Ilarianu. Pentru ceilalti membri, D-nii M. Cogalniceanu si G. Sionu s'au amenat in sesiunea viitora. Felicitam societatea pentru admiserea aces-

Pretul de Prenumeratii
Pre trei lune 3 fl. v.
Pre siese lune 6 " " "
Pre anu intregu 12 " " "

Pentru România:
pre anu intregu 40 Lei n. = 16 fl. v.
" 6 lune = 20 " = 8 " "
" 3 " = 10 " = 4 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tapa timbrata pentru fiecare publicata une separatu. In Locul deschis, 20 cr. de linia.
Unu exempliaru costă 10 cr.

torii somităti. Sunt barbati despre cari tot-d'a-un'a se poate dîce cu noutate cuvintele esprimate asupr'a lui Molier, in academii a francesa: „Nu lipsă nimicu gloriei sale, dara lipsă academiei, neavandu-lu in sinulu său.“

Discursulu D-lui Papiu a fostu asupr'a lui George Sîncrai, parintele istoriei romanilor. Fără tema că vomu fi acusatii de esageratiune, sustinem, că D. Papiu ne-a datu un adeveratu capu d'opera de arta si scientia. Pentru antâia ora publiculu a auditu unu discursu academie atâtua de isbutit.

Autorulu, in discursulu său, a probat una profunda cunoștința de legile mersului umanităti si in acel a-si tempu impartialitatea senina a spiritului care plutesce preste pulberea prejudiciilor si a egoismului natiunalu.

Inainte d'a face biografi'a lui Georgiu Sîncrai, D. Papiu a descris, cu cele mai viue colori, storile din documente, époc'a in care a vietuitu Sîncrai, si acăt'a epoca, — dîce oratorulu, — „este époc'a revolutiei francese a carei opera marétiā era reservata, ca totu ce e mare, ginte latine, pentru că ei Jupiter a destinat imperiul lumii, i m p e r i u m s i n e f i n e.“

Intr'unu altu locu autorulu dîce:

„Pre căndu revolutiunea cea mare, la apusu, returnă sistem'a milenara a trecutului si proclamă principiile libertăti si egalităti omenesci, in Austria si mai alesu in Ungaria si Transilvania, dupa mortea lui Iosefu II. reformele lui cele cadiute provocasera o reactiune incoredata, aristocratica si feudală. Ungurii, natiune aristocratica care in nici unu casu nu potă s̄e simpatiseze cu una revolutiune democratica, cereau cu inversiunare restabilirea constitutiunei loru feudale ce era s̄e o sfeme de totu Iosefu imperatulu, „in tota Ungaria si Transilvania nu se ivi in tre Unguri unu singuru apostolu aludreptului egalităti“ — dîce ungurulu Kóváry. Revolutiunea francesa, constata acestu unguru, nu gasi simpatie de cătu la romanii Transilvaniei. Acestei-a petrunsi de principiile lui Iosefu si ale revolutiunii, se prezinta la anulu 1791 inaintea imperatului si a ditei din Clusiu cu acelu famosu si pururea neuitatu actu alu natiunii Romane, prin care pretindu restabilirea Romanilor, vechiilor coloni ai lui Trajanu, in usulu toturor de drepturilor natiunale, de o potriva cu cele alte natiuni ale tierei, invocandu ei singuri, in resaritulu Europei, drepturile omului si ale cetatienului: pura et simplicia tam hominis, „tum civis jura“.

Actulu acest'a fuse respinsu cu poteri unite de unguri si nemti. Dara se astă unu romanu care lu aperă si lu sustină cu energia, acelu romanu este George Sîncrai, carui-a domnulu Papiu, cu discursulu său, i-a inchinatu prinoșele recunoștinței Romanilor.

Dupa aceea domnulu Papiu aruncă ochirile petrun-ditorie ale geniului preste tote partile locuite de Romanii. Ne arăta falang'a apostolilor cari propagau in resaritulu latinu principiile sante cari frementau apusulu latinu. Trece pre d'inaintea nostra umbrele martirilor si apostolilor de preste Carpati, umbrele savantilor din Macedonia si umbrele luptatorilor reinyierei simtiementului natiunalu din Romania.

Domnulu G. Baritiu a respunsu la discursulu domnului Papiu, prin cuvinte pline de simtiementu, sciintia si eloçintia.

Publiculu a manifestat, prin cele mai viue urâri, recunoștința sa Societatei Academice pentru zelulu si inteligintia ce a desvoltat ca s̄eimplinesca o misiune atâtua de inalta si in fructul carei-a este germinulu unitătiei Romane prin limba,

(„Monit.“)

La cestiunea desunirei Romanilor d'in Sigetulu-Maramuresiului.

Foi'a ungurésca „Máramaros“ publica una declarație a Duii Ludovicu Iura d'in Maramuresiu, prin care ni se dă a sci, că 1-o episcopulu răsescu de la Muncastru interbelut de nunciul papal din Vienă în privința pretensiunilor romanilor d'in Sigetulu-Maramuresiului, a respunsu cu multu cinismu si indolentia, că parocienii respectivi sunt multumiti cu starea loru de pana acum si nu mai pretindu nimicu; 2-o, că aceasta assertiune a episcopului de la Muncastru, nu e fundata pre adeveru; Romanii remanu tari in resolutiunea loru d'a trece la neunire, si daca n'o voru potă face acăsta, atunci suntu gata a se face calvinii.

Nimene sê nu se mire, daca incepemu a ne indouî despre sinceritatea intențiunei Dloru, cari si-aroga dreptulu d'a fi conduceatorii si representantii parocienilor romani d'in Sigetu. Am credutu, că pasii facuti, pentru a trece la neunire, se intreprindu pentru a se eura rea limbii si naționalității Romanilor d'in Sigetu; am credutu acăsta cu atâtua mai vertosu cu cătu noi avându-o ocasiunea d'a ne convinge insinu despre bătujocările au suferit limbii si naționalitatea romana d'in partea ierarhiei straine, nu numai in Sigetu ci mai alesu in Banatu.

E bine, a trece la calvinismu, in Ungaria, nu insémna alta, de cătu a-si parasi naționalitatea. Dlu Iura ni spune, că parocienii romani sunt resoluti la una asemenea crima.

Dlu Iura inse ni va permite sê nu atribuimus sigeteniilor nostri una asemenea resolutiune; daca esiste intru adeveru, atunci ca nu potă sê fi de cătu resultatul unor machinatii reu voitorie limbii si naționalității romane.

Eca pentru ce cutedișmu a ne indouî despre sinceritatea intențiunei Dloru ce stau in capnul miscamentului confesionalu d'in Sigetu.

Dorim si acceptam, sa confratii nostri d'in Sigetu sê scape de sub ierarhia rusescă; dar' ea romanu i-asu condamnă, daca s'aru face calvinii. Sê nu cugete cineva, că acăsta o dicu inspirat de nu sciul ce antipatia contră principiilor confesiunii reformate, nu, că-ce stimâmu credinti'a toturor omenilor de omnia; ci o dicu pentru că sciul, căte familie si sate romanesci, cucerite de calvinismu, si au perduțu limbii si naționalitatea.

Dreptu-acă fratii nostri Romani d'in Sigetulu-Maramuresiului bagă de séma, cui si cum concredu conduceerea intereselor loru. Au dreptu necontestabilu la baserecă si emolumentele parocii gr. cat. d'in Sigetu: trebuie sê peracvereze intru validarea dreptului loru; dar' sê nu alerge nebunesce după flori de cuci. S

Bodesci (cot-nu Zarandu,) 25 sept. 1869.

Domnule Redactoru,

Este lucru de tote dilele, ca diuarele magiare sê calamieze pre Romani si naționala romana. Pentru acea, demnitatea mea romana nu mi concede a me degradă de astă data pana acolo, ca să respundu mai pre largu la insultele si calumnile aruncate a supr'a mea si a supr'a naționala mele pentru cuventarea ce am tienutu cu ocazia radicării monumentului martirului naționale Ioanu Buteanu in 10 septembrie a. c. in Gur'a-Hontiu. Publicul romanu va sci, că este vorba de corespondente diurnalului „A f ö l d“ din Aradu, pre carele ludechiaru de miserabilu si calumniatoru; căci si elu face parte d'in acea, cari nu au altu scopu de cătu a asitia ura intre naționala romana si cea magiara prin scorniture tendențiose. A nume, corespondintele malitiosu alu diuariului „Alsföld“ dică, că in cuvantarea mea asiu si provocat „la lupta contra tiranilor si incependum acolo unde a intreruptu Buteanu.“ Eca ce am dñs u eu: „Buteanu s'a luptat pentru dreptate, egalitate si pentru a sfânta jugulu ce apăsa de atâtia seculi grumadii în Romanilor; in modi locul acelui lupte Buteanu s'u uci si prin intrige perside; sê continuu si noi lupta in oră pentru dreptate si egalitate, solasindu-ne de armă cuventului.“

Daca pentru aceste expresiuni inaltulu guvernă va astă de bine a esmitre una comisiune pentru a face investigare criminale in contră mea si a dues acăsta causa pana la curia regesca, fia voi'a lui. Dara trebuie sê scia inaltulu guvernă constituționalu, că asemenea expresiuni sunt panea nostra de tote dilele; căci mai preferim a putredî in temnitile unguresci de cătu a incetă intre marginile legei de la lupta națională, pana atunci, pana candu egalitatea de dreptu a naționali nostre nu va si recunoște intru totu intilesulu cuventului. Au nu sci frati Magiari că „Ce tîi nu-ti place, altni a nu face?“ Ei voiescu a si liberi si independinti, noi inca voim asie! Cu unu cuventu, ce li place loru, ce dorescu ei, ni place si none, dorim si noi; si apoi cine se potă opune contră legilor naturali? Nu pretindu dara frati magiari, ca noi sê nu sentim romanesce si sê nu esprimem sentimintele nostre romanesce. Daca insamul diuarin „Szabad Egyház“ si-a luat permisiunea a numi pre martirul nostru „hotiu si telharius“, pentru ce sê nu ni sia permis si noua a apostrofă pre cei ce l-au ucis u persidaante?

Inca o data, fratilor magiari, nu pretindeti de la noi, ca sê nu facem, sê nu lucrăm si sê nu sentim romanesce, nu pretindeti de la noi, ca noi sê nu stimâmu si venerâmu pre martirii si barbatii cei mari ai naționali no-

EOISORĂ.

Vocabulariu Italiano-Romanu, Franceso-Romanu si Romano-Italiano Francesu cu trei tractate gramaticale si cu adaugarea numelor proprii celor mai principale, prelucratu de I. L. Frollo, profesorula gimnasiului Carolu I. in Brail'a. — Editiune stereotipa. — Partea I. Vocabulariu Italiano-Romanu. Pest'a, stabilimentul tipograficu alu societății Deutsch, 1869. *)

Daca Cicerone a disu, că limba greca somena cu limba latina mai multu decâtul oulu cu oulu, ce sê dice mu noi Romanii de astă-di despre limba italiana in asemenea cu limba nostra romana, cari ambele nu sunt decât dialecte a unei a si acelai a-si limbi? Deosebita este, că limba italiana, mai favorisata de impregnară decât a nostra, este recunoscuta de una d'intre cele mai culte limbi moderne.

Cu tote aceste-a limba italiana a fostu si este si astă-di eu totulu neglesa la Romanii d'in provinciele austriace; noi vorbim si scriem bine unguresce, nemtiesce, ne ocupâmu de literatur'a acestor două limbi, limbo sinetice, contrarie cu totulu limbelor romane, si ne uitâmu de sor'a nostra dulce, de limba italiana. Indiferentismu necesabilu! Limba italiana este pentru desvoltarea limbii nostre tesaurulu celu mai nepriu, atâtua cu privire la formele, derivatiunea, declinatiunea, conjugatiunea loru, cătu si la sintasea loru comună.

Prin vocabulariu Italiano Romanu este la lumina de căteva dile, D. I. L. Frollo ni-a deschis u tesaurulu limbii italiane, literatur'a ei cea avuta si laista si celebritatile ei literarie. Dupa unu studiu de două-trei lune, **) prin aju-

*) A se vedea anunciu bibliograficu pre pagină ultima a numerului nostru de astă-di.

**) Lectiuni de limbă si literatur'a italiana propuse de I. L. Frollo pentru scoalele secundare d'in Romania. Cursul I. Elemente de Gramatica, lecturi si traductiuni. Brail'a, 1868. Eca una carte recomandabila pentru acestu scopu!

stre, căci „ceriul si pamentul voru trece, dar' Romania va ramane Romann!“

Mai bine va fi să aruncâmu unu velu a supr'a trecului, să dâmna mana cu mana la olalta, si să împartim toate frătiescă. Esempu să ni sia Elveția. Freeurile deserte voru servi numai a ni aduce stricatiune si nome si vone. *)

Nicolau Butariu,
prete romanu

Romania.

Solemnitatea distributiunei medaliei si a premiului de strainetate, la scola de Bele arte d'in Bucuresci.

Domineca la 14. septembrie s'a facutu in palatul Academiei solemnitatea distributiunei Medaliei si a clevei scolei de Bele-Arte; de si la acea-si ora Societatea Academica Romana, tinea sieditia sa publica in sală Senatului, totu-si o mare afuentia de amatori onorara cu presentă Dloru si solemnitatea scolei de Bele-Arte.

D. Ministrul cultelor si instrucțiunii publice, care a presidat serbarea scolei de Bele-Arte, a bine-voliu a venit mai inainte de ora indicata pentru solemnitate, si astfel incoaguratu de Dnii profesoari ai scolei, a potutu esamină pre largu tote studiile espuse in cestiu si interesandu-se la cele mai mici explicații ce i se dera a supr'a elevilor si lucrărilor loru.

Dupa ce corul conservatoriului naționalu de muzica, sub directiunea Duii Flechtenmacher, intonă unu imnu, D. Amanu directorele scolei de Bele-Arte a pronuntat urmatorul discursu:

Domnule Ministru!

Domnilor!

Scola de Bele-Arte se astă in alu V-lea anu alu existenției sale.

Pre langa studiile facute in anul acesta, suntu espu si compozitiunile, date pentru concursulu de strainetate. Aceasta prima incercare potă sê fi de pucina valoare la aprecierea D-vostre; ince chiaru d'in acesta ve veti convinge, că scola nostra de Bele-Arte in sâa-care anu face pasi rapedi către scopulu la care e destinata, mai alesu de veti bine-voli a luă in consideratiune, că ar'ta este dificila principalmente la noi, unde simtim lipsa midilocelor ce face progresul multu mai rapede in alte tiere, unde se astă galerie de tablouri, sculpturi si obiecte de arte multu mai complete decâtul la noi, mii de cap-d'opere ale artistilor celebri (lucrare a mai multor secoli) inlesnesc mersulu si desvolta cu multa facilitate imaginatinea tinerilor ce se consacra la aceasta artă.

Acolo, D-loru, pre langa cele ce enumeraramu, se mai

*) Noi amu demintită d'in capulu locului calumniale, cu cari unii d'inter frati Magiari voiau a innegri pre on. d. Nicolau Butariu. Astă-di nu potem de cătu să aplaudăm la responsulu, prin care se justifica elu insu-si.

R. d.

nu posiedu pana acum nici unu vocabularu care sê le ajute in aceasta privintia.

O sorte mai buna au avutu pentru limba franceza. In cursulu de trei-dieci de ani, si mai puținu, s'a datu la lumina: micul vocabulariu romano-francesu si franco-romanu alu lui Vaillant (Bucuresci 1839), vocabulariu franco-romanu alu lui Poenaru, Aronu si Hill (Bucuresci 1840-1841), dictionariu totu franco-romanu alu lui Codrescu (Iasi 1859), dictionariu romano-francesu alu lui Raoul de Pontbriant (Bucuresci 1862), si in fine dictionariu romano-latino-germano-francesu alu ieromonacului Pisone (Bucuresci 1865). Inse unele d'in aceste lucrări sunt pră imperfekte si nepotrivite cu trebuințele actuali, altele lipsescu d'in circulatiune, fiindu-si singur'a editiune a loru, si tote in genere sunt incomplete, rezultandu numai d'intro parte, seu lucrate fiindu intr'unu modu pră compendiosu. Si chiaru de ar' voi cineva să la completeze un'a print'alta, intrebuintandu doue seu mai multe d'intr'insole, pretinu cumperării ar' rezultă pră mare si neproporționat.

Asi daru, ca să satisfaci, cătu asiu potă mai bine, legitimele cereri ale studiosilor, dau astă-di la tipariu o opera, care, in ceea ce privesce intinderea si elegantia editiunii, intreco fără dubiu cele-lalte lucrări lexicografice ce au esitul la lumina in Romania pana acum, in ceea ce privesce pretiul este un'a d'in cele mai economice, si cătu pentru compilatiunea ei, daca nu va fi d'in numerulu celor laudabile, totu-si va fi d'in cele mai ingrijite si mai originale.

Intențiunea mea la inceputu a fostu de a compune numai unu vocabularu italia no romanu si romano-italianu. Italianu eu insu-mi de nascere, si ocupat in tote orele dilei a intinde in Romania studiulu limbii mele si print'ins'a studiulu si cunoscintia lucrărilor italiane, engetasem de a dà in man'a acelor a ce se numesc copii ai parintilor nostri unu midi-locu d'in cele mai principale spre a fi initiati intr'insole. Afara de aceasta societate de a indatora pe concetatiunii mei, oferindu-le o carte interesanta intr'o epoca in care limb'a italiana va avea, potă,

toriulu vocabulariu Duii I. L. Frollo, fia-care romanu va potă intielege limb'a italiana, va potă celi pre clasifici ei si i va potă intrebuinta cu mare avantajiu spre inavutrea limbii romane.

Care va fi dara Romanulu, să scia numai serie si celi, carele sê nu grăbesca a avea in possesia sa vocabulariu Duii Frollo? Acestu vocabulariu se recomanda atâtua prin eleganti'a tipariului, papirului, cătu si mai virtosu prin grigea mare cu carea a fostu lucratu. Ortografi'a limbii romane este intre cea eufonica si etimologica. Aceasta nu potă sê supere pre nimene, căci in stadiul in carele suntu in privintia ortografiei nu se potă altintre.

Pentru prob'a ortografiei si a prelucrării vocabulariului vomu pune sub ochii cetitorilor nostri urmatorul cuventu, unde deschiseram d'in intemplare, inlocuindu pre t cu coditia ce ni lipsește cu ti.

AMORE, m. amoru, amoare, iubire, afectiune, amicie, dragoste, buuavointă; inclinatiune, aplecare; dorinta, doru, poftă; vointă; pasiune; studiu; Amoru, Cupidu; — amore di se, siniubire, amoru de sine; egoismu; — amor proprio, siniubire; ambitiune, vanitate, fuldulie; — amore sensual, amoru sensualu, carnal, trupescu; — amor platonico, amoru spiritual intre doă persoane de secesu deosebitu; — sdmno amore, Dumnezeu; — fare all'amore, a amoreza, a face curtea cuiva, a ambitiona; — d'amore e d'accordo, de bună vole; — per amor di Dio, pentru numele lui Dumnezeu; — far qualche cosa per l'amor di Dio, a face ceva fără intoresu; — amor mio, sufletul meu.

Lasâmu acumă să urmeze prefatiunea Duii Frollo, pusa in fruntea vocabulariului său.

„Studiulu limbii italiane nu este unu lucru nou in Tiera Romanescă; ince in acesti de pe urma ani elu a luat unu avenit asie de mare in cătu s'a gasit oportunita de a lu introduce nu numai intr'unu mare număr de stabilimenti particolare de educatiune, ci si in cursurile superioare ale gimnasielor, in scoalele de comerciu si chiaru in seminariele bogătirescă. Cu tote acestea Romanii

adaogn si colectiunile parțecuarie, cari si aclea sunt puse la dispozitivul publicului si mai alesu a artistilor ce mergu a cantă nutrimentu pentru imaginatiunea lor.

Acesti distinsi posesori, pe langa nobil'a placere de a si consacra mare parte d'in averea lor la formarea unor asemenea colectiuni, procura poporului midlocul de a se instrui si moralisá, si-si atragu totu-d'o data inbirera si stim'a ce merita pentru asemenea sacrificie. La noi, D-lor, dupa cumu cunosceti, avantagie de natur'a acésta ne lipsescu cu desaversire si prin urmare tinerii artisti se vedu impedeati in mersulu loru, progresulu nu se poate face d'o-cam-data cu rapedsciunea dorita de noi toti.

Necesitatea de immultifarea si complectarea unor asemenea institutiuni se face mai simtita in fia-care d'i, proba despre acésta avemu affluent'a publicului ce imple in dile de serbatori salele Academiei, avendu si plin'a dorintia a se instrui.

Guvernala si mai alesu Domnitorulu nostru, care, nascutu in midilocul artelor, a simtlu forte bine acésta, si nu erutia nimici spre a inavut si complecta institutiuni atatu de folositorie instructiunei si progresului unei nationi.

Iualimea Sa Domnitorulu a arestatu in mai multe impregnuri éatu doresce progresului patriei sale adoptive si radicarea ei la nivelul statelor civilizate; si ce altu D-lor, ar' potè si mai practicii instruirii unui popor care la vedere marilor fapte ale strabuilor sei, se sente misicatu si incuragiata i imită, daca nu representatiunea prin arta a saptelelor istorice!

Cei vechi erau petrunsi de acésta mare veritate, adeca: cã numai prin arte se poate radica o natuime la civilisatiune.

Revenindu dara, ne permitem a areta cã, cu tote aceste dificultati ce intempina tenerimea in studiul artelor la noi, multiamita colegilor mei profesori ai acestei scole, scola in pucinul tempu de esistentia a datu fructul său. Pre langa mai multi elevi cari imprastia gustu lu in poporu prin productiunile loru artistice, adeca portrete, copie, chiaru si mici compozitiuni, si altii cari dejà profeseza acésta arte in licee si gimnasie, ce e de ladata, e cã unul s'a distins la concursulu de strainitate (si subiectulu de Adamu si Ev'a gasindu cadavrul lui Avelu) obtienendu premiul celu mare.

Acestu elevu se numesce Mihailu Stefanescu, care peste pucinu va pleca spre a culege in pepinier'a artelor inspiratiunile marilor artisti si care, in urma inavutindu si imaginatiunea, va dotu patria cu operele sale.

Celialti concurenti, speru cã voru pune si mai multu zelu spre a pasi in curendu pre urmele camaradului loru.

Pre langa premiulu celu mare voru fi chiamati si cei l'alti elevi studiosi a si primi, inaintea D-vostre, medaliele obtienute asemenea prin concursu la diferite studiuri.

Sectiunea de sculptura anului acest'a, nu va fi de-éatu mentionata, neavendu inca unu anu implinitu de la

existentia sa. Cu tote acestea pucinile studie espuse ne aréta indestulu, cã nu vomu intardia a ave si sculptori Romani.

Mai inainte inse de a procede la acesta solemnna chiamare se-mi fia permisu a multiam D lui ministru ce a bine voitu a presidé acesta adunare, urandu totu-d'o data ca resultatulu scolei si pre viitoru se face, ca acesta si se remana ca o pagina luminosa in istoria artelor.

Traiesca Romania!

La care D. Ministrul a respunsu:

Ve multiamescu, Domnule directoru, de bunele vorbe cu cari, terminandu, ati constatatu implinirea d'in partea ministrului a unei detorie.

Am cautat a veni la acesta solemnitate a scolilor de Bele-Arte pentru ca-si amu fericirea de a proclama progresulu ce ea a realizatu in scurtulu tempu de candu esis'e. Nu este de indoit, cã numai in cinci ani nu se poate pretinde prè multu, mai alesu in facia cu modicitatea midiloceloru de care dispunem, si cu tote aceste-a scola nostra de Bele-Arte ne dã mai multu decatul eram in dreptu se asteptam doveda acesta frumosa espusetiune de lucerile de presto anu ale elevilor.

Una d'in causele cari facu ca progresele scolei de Bele-Arte se nu fia inca in raportu cu dorintiele nostre, este tocmai acea pre care eu dreptu cuventu a-ti semnalat, lipsa in care ne astam de galerie prè bogate, de opere de pictura si de sculptura. Asemenea galerie sunt trebuintiose si pentru artisti si pentru publicu. Artistul gasesce intr'insule modele descopere secrete cari interesă arta sa, si alimenteaza poterea sa de conceptiune si de executare. Era publiculu nu se marginescce a le visită numai pentru cã gasesce intr'insule ce-va placutu la vedere, pucinu cete pucinu publiculu incepe a contempla, de la contemplare trece la admiratiune, si de aici se radica la emotiunea ce produce a supr'a nostra frumosulu idealu. Cu modulu acest'a formandu si gustulu, publiculu vine si creaza artistului atmosfera, ca se dica asie, propria lui si favorabile artii, pre candu pe de alta parte primește elu insu-si influenti'a civilisatorie a artei.

Se speram Dloru, cã ori-ce lipse se voru implini, cã ori ce dificultati se voru inlatura.

Domnitorulu nostru patronaze cu acel-a-si zelu artile frumose, precum lucrările de utilitate materiale. Avemu chiaru aici in altu salonu tablouri, si d'intre cele mai insemnante, pe cale detorim numai initiativai sale si chiaru sacrificielor sale.

Cu unu asemenea patronatul cu profesori plini de zel si neobositi ca D-vosra, cu elevi dotati de cele mai bune dispositiuni si chiaru de talentu, avemu totu ce trebuie ca se potem augură cu siguranta despre viitorul acestei scole, cele mai felice rezultate.

Se traiesca scola de Bele-Arte a Romaniei!

Discursulu Dlui ministru si alu D-lui Amanu au fostu, in mai multe ronduri, subiectulu deplinei aprobari a auditorilor.

(Monitorul.)

voitu se me intielega Romanii, si se intielega pre strainii ce voru studiu limb'a romanesca in carteia mea: n'am pretinsu in fine de a areta Romanilor cum au se vorbesca limb'a loru, er' cum o se vorbesca limb'a Italienilor si a Francesilor.

Cu tote aceste-a, necesitatea de a dobendu pre de o parto unu gradu ore-care de uniformitate in oper'a mea, er' despre alt'a trebuinta de a implini lacunele ce se asta inca in terminolog'a romanesca, m'au constrinsu de a face o alegere moderata, nu numai in privint'a gramaticei, ci si in privint'a materialurilor. Prin urmare, candu am gasit de enviintia se suplinescu termenele cele vecchi si pocite prin alte mai conforme cu geniula limbei, am avutu recursu mai antai la limb'a latina: limb'a italiana mi a servit multu mai raru, si cea francesa n'am intrebuitu-o decatul eu cea mai mare resverba. Vocabulele proscrise le am inregistrat cu fidelitate, si acésta d'in doe cause: una este cã, mai nainte de a le exclude eu totulu d'in limb'a romana, cata se treca inca odata o critica mai profunda asupr'a loru; er' alt'a este cã, lipsindu acelle vorbe d'in vocabularul meu, strainii n'aru potè intielege limbajulu poporului, si nici n'aru fi in stare de a se servi cu cärtile romanesci ce s'a publicat in trecutu.

Limbajulu ce predomineste in oper'a mea este mai in genere celu vorbitu in Romania, adeca in acea provincia unde civilisatiunea romanesca este mai desvoltata: cu tote acestea n'am refusat de a primi mai multe locutuni ce se audu in celealte provincie romane.

In privint'a grafiei adoptai o metoda fonetica ce corespunde de aproape cu ace'a ce se asta mai in usu in Romania pe candu m'am apucat de lucru (1858); acésta metoda are si avantajulu de a infatissi mai putine difficultati la cei studiosi, fia Romani fia si straini. Nu este decatul o reproducere a grafiei cirilice prin caractere latine, si literele cu coda seu cu circumflexu reprezinta sunetele pentru cari se intrebuintau mai nainte alte litere particolare.

Am evitat cu totulu usulu amenarilor de la o vorba la alt'a. Candu mai multe vorbe sunt sinonime, seu candu sunt mai multe maniere de a serie ace'a-si vorba, fia-care

VARIETATI

* * (Comanda suprema) a armatei ung. de aperare, prin una circulara sa da de scire comandanilor de divisiuni, ca se porte cea mai mare grige de imbracaminte si de intréga ajustarea feorilor, si se-i tinea in totu momentul gata de drumu. — Ore incatru si voru luu calca mai antaiu, cätra media-nopte ori cätra re-saritul?

* * (Noul procuror) ungurescu de statu Dlu Ionu Szabó de Gellér are man'a d'a incarcă necontenit in spatele redactorilor d'in Pest'a procese de presa d'in ce in ce mai cornurate si mai desperate. Dar pre cätu man'a Dsale cresce, pre atatu-a noroculu invingerii se departa de elu. Cate procese s'a intentat sub auspiciole Dlu, tote au reesu in favorea acusatorilor. Calamitatea ast'a ni-o explicam asie, cã Dlu procurorul seu nu cunoase bine legile de presa in vigore, seu (si acésta e mai verosimile) juratii cunoase si apreciu escu mai bine de cätu Dlu procurorul insemnetatea libertati de presa, daca in Ungaria potè fi vorba de libertate de presa.

* * Hipodromul d'in Parisu a dearsu pana la pamentu, in 1 octovre in diori; ruinandu-se cu ocazia acésta unu pariete, turti cäti-va omeni.

* * (Anticitati romane) s'a descoperit in Szombathely (in comitatulu Vasu) cu ocazia unei saparei fundamentalui unei fabrici de oleu. Anume s'a afflatu una moneta de auru d'in tempulu imperatului Valente, e auru curat u cu unu pondu de unu si $\frac{1}{2}$ ducatul imperialu S'an descoperit mai multi bani romani de arama, 2 meciuri de argila, unul mai micu celu-alaltu mai marisoru, apoi mai multe vase pentru conservarea lacremelor (phiala lachrymalis), si in urma cete-va caramide cu literele M. R. C.

Sciri electrice.

Zagrabia, 1. oct. In siedint'a de adi a dietei s'a primitu cu cäte-va modificatiuni legea referitoria la resemperarea urbarialitătilor.

Munchu, 1. oct. A cinsea votare facuta adi in camere represintantilor, pentru alegerea presedintelui, a remasu fata resultatu. Mane se va continua votarea.

Madridu, 1. oct. Una compania de militari a invinsu pre un'a d'in bandele insurgentilor.

Kiev, 1. oct. Tiarulu Russiei si-a prolongit petrecerea in Livadi'a pana la 18 oct., candu se va rentornà la Petropole.

Praga, 2. oct. Beust si Taaffe inca a fostu de facia la siedint'a de adi a dietei. Mai multi represintanti boemi s'a declarat, ca se alatura cätra declaratiunea facuta in anulu trecutu, si cã prin urmare nu voru participa la lucrările dietei.

Se va gasi asiediata si tradusa deosebitu la loculu seu, si credu cã ori-cine va preferi repetitiunile mele pe langa rechiamarile cele dese si superatorie ce se intalnesc in leciconulu de la Bud'a si chiaru in dictiunariu lui Pont-briant, unde mai de multe ori cete uau termenul este trimesu la altulu ce lipsesc de totu in vocabularu.

Trecundu de la unu sensu propriu la unu sensu figuratu, am pusu dreptu separatiune unu punctu cu virgula; asemenea spre a insemnat acceptiunile cele diferite ale unei disceri; cete-o-data inse am omisul acelu semnu, fiindu-cä trecrea d'intra acceptiune intr'alta era graduala, si ar' fi fostu prè dificilu de a determina punctul preceisul de demarcare.

Cätu pentru limb'a italiana, am admisul in vocabulariu meu o mica suma de vorbe luate, fia d'in limbele straine, fia d'in dialecte, si cari, de-si neinregisterate in dictionaricle clasice, sunt inse forte respandite in Peninsula, si se asta destulu de potrivite cu gustulu limbelor nostru. Asiè facundu m'am luat dupa exemplulu mai multor scriitori si lexicografi laudati, si am gandit de alta parte, cã chiaru limb'a italiana, nepotendu a fi perfecta, ca nici unu altu lucru omenescu, n'are se arete prè rigurosa cätra celealte limbi, candu acestea esprimu vre-o idea mai potrivitul cu limb'a toturora, adeca cu verbulu interioru ce omulu vorbesce in sine-si, si in raportulu carui-a, limbele esteriore nu sunt decatul numai o traducere. Pe langa acésta, am mai eugetat cã dialectele italiane, de unde s'a trasu limb'a serisa, si cari sunt mai antice, in ore-care parte, decatul insa-si limb'a latina, au si ele drepturile loru, ele cari inca, pot, pastreaza ce-va in similaru loru pentru limb'a nostra viitora.

Astu-fel este vocabulariu cu care asta-di me inafisiez inaintea Publicului. E insu-mi cunoase mai multe d'in defectele sale, si omenii competenti voru gasi fata dubiu pre celealte: inse speru cã nimeni nu lu va asta nefolositorul de totu, si cã judecatorii mei voru pune in cumpena marimea lucrarui ce unu singuru individu a indeplinitu si greutatea obstaculelor de totu felulu cu care's-a luptat.

trebuie de a se gandi inca o data a supr'a originilor sale si de a revisu materialele d'in care s'a construs, pentru a luu o directiune corespondienta cu starea cea noua a natuunii. Inse diferite impregnuri m'au indemnatur a modificar planul meu, si credu cã modificatiunea introdusa, facandu vocabularul meu mai oportunu sub alte privintie, nimicu nu va subtrage la scopulu principali de care planul celu primitivu a fostu inspirat.

Multe si seriose au fostu dificultati ce intimpinai in cursulu lucrarii mele; er' cele mai insemnante fure: lipsa de sorginti si starea cea transitoria si nesigura in carea se asta limb'a romana.

Cätu pentru antai'a dificultate, m'am ajutat, cätu potui mai bine, cu operile susu mentionate si cu alte putine, precum sunt: vocabularul germano-romanu alu DD. Baritiu si Muntenu (Brasovu 1853), celu-laltu alu lui Stamati (Iasi 1852), vocabularul roman-germanu alu lui Polizu (Brasovu 1857), celu latino-romanu alu lui Livaditu (Bucuresci 1852), si micu dictiunariu romanu alu lui Antonescu (Bucuresci 1863). Nu mi-a fostu cu potintia de a mi procuru chiar' la incepertulu lucrarii molo renumitulu lexiconu in patru limbi compusu de Klosi, Maior si Cornelius (Bud'a 1825), si nici n'am aflatu dictiunariu romano ungaro-latiniu alu episcopului Bobb (Clausemburgu 1822).

Cätu pentru a dou'a dificultate, mi ar' fi trebuitu dupa parerea unor'a, seu de a adopta ideele unui-a ori altui a d'intre filologii romani de asta-di, seu de a propune cu insu-mi o sistema a mea propria. — Dar' ideele aceleia sunt prè partiale si imperfekte, si d'intre atate sisteme nu s'a primitu pana acum vre un'a de cätra natuunea tota. — Propunerea unci sisteme noue, chiaru supunehdu cã se astu competentu pentru una lucru asemenea, m'aru si departat cu scopulu celu principalu vocabularului meu, si afara de acésta, ar' fi cerutu altu tempu, alte midioce, alte cercetari, alte studiuri si totu alte condituni pentru publicarea cărtii.

Asiè dar' am apucat o cale mai simpla: am cautat

V i e n 'a, 2 oct. Maj. Sa a primitu demissiunea lui Klandy de la postulu de primariu alu cetății Prag'a.

F l o r e n t i 'a, 2. oct. Una scrisore a ministrului de justitia, adresata procurorilor primari de statu, relativ la rogarea unoru episcopi in cestiunea conciliului ecumenic, dice urmatorile: Guvernul nu e contr'a participarei episcopilor la conciliul ecumenic; si sustine inse dreptul de a face despusetuniile ulterioare facia cu tole eventualitățile prin cari s'ar potă violă legile si drepturile statului.

B r u c e s e l l a, 2. oct. Principele Romaniei fiindu impededat a visită pre regină Angliei, care petrece in Scotti'a, a tramsu pre ministrul Boerescu, ca să predă reginei una scrisore autografa a principelui; insarcinandu-totu-oata ca să esprime guvernului anglosimpatiele si recunoșcinta poporului romanu.

Z a g r a b i 'a, 2 oct. Projectul canonicei Vu-kovics, pentru amenarea dietei pana la inchiderea sesiunii dietei magiare, pre cum si pentru amenarea pretractarei bugetului pentru anul 1869 nu s'a primitu. Legea pentru regularea urbalitatilor s'a primitu.

Economia si Comerciu.

Organele economice din strainetate sunt pline de faimă imbucuratoare. Recolta de estu-timpu, după cum anunciaseram degăză într-unghi din numerii diuariului nostru, au recompensat, mai in tote tierele Europei si mai ales in Americă laborea si spesele economilor. Bucatele, atâtă cu privire la cătă si după calitate sunt indestulitorie. Numai unele părți ale Angliei se plangu, că voru avă grău mai putinu si potă mai slabu de cătă in anul trecutu.

Economii din tierele nostre inca nu se caescu in contr'a recoltei, ba Maramuresienii se lauda, că anul cu-

rinte li-a datu băcate multe si bune. Cu vinaritulu inestămănu multu mai reu de cătu cum credeam si speram, că ce gerurile de cătă veră au nimicitu una parte buniora din producție. In Transilvan'a numai unde si unde se află căte una tabla nestrictata; si estu-modu storsur'a nu promite rezultate decătu forte nemultumitorie.

P e s t 'a, 4. octovre In comerciul bucatelor grăulu fu mai bine cercat; tendintă de cumperatu a fostu aproape a corespunde imbiărilor; proprietarii de mori au cumperatu una cătă insemnata. Dreptu-acă a comerciul ocupă dimensiuni mai mari de cătu in dilele trecute; totu-si pretiurile remasera neschimbate. Numai grăulu ordinariu s'a vendutu pentru unu pretiu crescutu cu 10 cr. Secăr'a avă putina trecere, pretiulu nu i-s'a schimbatur. Ordinul de caletate frumosa fu cercat, n'avă inse ce-va comerciu insemnata, fiind că imbiările au fostu putinu si fără pieu de energie; pretiulu remase celu din dilele trecute. Cumperatorii ovesului si ai porumbului (curudiu, malaiu) arata ore-carea rezerva, si estu-modu nu produsera comerciu insemnata.

V e n d i ă r i : Grău 800 centenarie vamale de pdi 88 $\frac{1}{2}$ cu 5 fl. 20 cr., 1500 cent. vam. de pdi 88 cu 5 fl. 17 $\frac{1}{2}$ cr., 600 cent. vam. cu 5 fl. 15 cr., 1000 ev. de pdi 87 $\frac{1}{2}$ cu 5 fl. 15 cr., 800 cen. v. de 87 $\frac{1}{2}$ pdi cu 5 fl. 11 $\frac{1}{2}$ cr., 1400 si 1200 cen. v. de pdi 87 cu 5 fl. 10 cr., 800 ev. cu 5 fl. 5 cr., 1560 ev. de pdi 86 $\frac{1}{2}$ cu 5 fl. 500 ev. de 84 $\frac{1}{2}$ pdi cu 4 fl. 50 cr. pretiurile acestora se voru respunde după trei lune. 800 ev. de 86 pdi cu 4 fl. 72 cr., 1300 de 85 $\frac{1}{2}$ pdi cu 4 fl. 60 cr., 400 de 85 pdi cu 4 fl. 57 $\frac{1}{2}$ cr., 500 de 84 pdi cu 4 fl. 45 cr. totu pentru bani gaț'a. — S e c ā r a 750 mesure de 81 pdi cu 3 fl. 2 $\frac{1}{2}$ cr., 500 mes. de 78-80 pdi cu 2 fl. 95 cr., 1000 mes. cu 2 fl. 90 cr. — P o r u m b u de Banatu 5000 mesure cătu cu 2 fl. 45 cr.

A r a d u , 1 octovre. Tempulu este frumosu, apă Mureșului scade. La marturi'a de adi bucatele au fostu reprezentate in una cătă forte mica, si d'ace'a s'a cumperatu putinu. Porumbulu a trecutu cu căte 2 fl. mesur'a; secăr'a cu 2 fl. 40 cr., ordinul cu căte 2 fl. 25 cr.

mai vertosu pentru fabricile de spirtu. Comerciul spriușoselor e forte langedu.

Anucliu bibliograficu.

VOCABULARIU

Italiano-Romanu, Franceso-Romanu

si

Romanu-Italiano-Francesu.

Cu trei tractate gramaticale si cu adaugerea numelor proprii celor mai principale.

Prelucratu de

L. L. Frollo.

Profesorul la gimnasiul Carolu I. in Brail'a.

Tota oper'a, formandu trei volume mari, va apară in 8^o mare, cu litere compacte, in 10 fascicule său aproape, cuprindîndu fia-care fasciclu căte 10 cole.

A esitu de sub tipariu volumulu I, adeca partea italiano-romana, primulu opu lessicograficu pentru limb'a italiana i limb'a romana. Acestu volumu cuprind patru fascicule, d'intre cari ultimulu are 12 cole.

Se poate procură de la Librari'a „Aigner & Rautmann“ (Pest'a, Waitznergasse, Hôtel Nation.)

Pretiulu pentru Austri'a fără portu 8 fl. 40 cr. val. austr. In România se poate caciigă de la autorul (Brail'a, Strad'a Masinelor Nr. 4) cu pretiulu de 21 lei noui portulu necomputat.

Proprietari si editoriu : Aleșandru Romanu.

Redactoru respunditoriu interim. : Ionu Porutiu.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pre Linia Statului

Pest'a-Vien'a

Cu Trasura acelerata

Vien'a-Pest'a

In tote dilele la 7 ore 32 min. dem. In tote dilele la 2 ore 30 min. dp. m. Sosescu in Vien'a la 1 o. 57 min. d.m. Sosescu in Pest'a la 9 o. 25. m. sér'a.

Segedinu-Pest'a

Pest'a-Baziasiu

2-14-18 si Sambet'a la 2 o. 16 m.d.m. Luni-asă Vineri-ală 9 o. 45 m. sér'a.

Vien'a-Baziasiu.

Vien'a pleca la 7 ore 30 m. dem. la 8 ore - miu. sér'a.

Posionu (Pressburg) " 10 " 5 " 10 " 51 " "

Neuhänsel " 1 " 29 " d.médi " 1 " 59 " demin.

Pest'a, sosescu " 4 " 30 " " 5 " 48 " sér'a.

Pest'a pleca " 5 " 23 " " 6 " 31 " demin.

Czegléd " 8 " 29 " sér'a " 10 " 5 " "

Segedinu " 12 " 29 " noptea " 2 " 29 " d. am.

Timisior'a " 5 " 24 " demin. "

Baziasiu, sosescu " 8 " 10 " ant. de amédi.

Baziasiu-Vien'a.

Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. după amédi-di.

Timisior'a " 10 " 43 " noptea la 7 ore 35 min. demin.

Segedinu " 2 " 33 " demin. " 12 " 40 " d. mđi.

Czegléd " 6 " 40 " " 6 " 13 " sér'a

Pest'a, sosescu " 9 " 5 " " 8 " 30 " "

Pest'a, pleca " 9 " 50 " " 9 " 25 " "

Neuhänsel " 1 " 25 " d.amédi. " 12 " 58 " demin.

Posionu " 4 " 46 " " 4 " 28 " "

Vien'a, sosescu " 9 " 39 " sér'a " 6 " 14 " "

Calea fer. de Nordu ung.

Pest'a-S.-Tarján.

pleca la 8 ore - min. 8 ore 30 min. sér'a.

Steinbruch " 8 " 8 " 8 " 51 " "

Gödöllö " 9 " 13 " 1 " 4 " "

Hatvan " 10 " 30 " 1 " 42 " noptea.

S.-Tarján, sosescu " 13 " 24 " d. amédi 5 " demin.

S.-Tarján Pest'a.

S.-Tarján pleca la 2 ore 50 min. d. amédi. 10 ore 10 min. sér'a.

Hatvan " 4 " 39 " " 2 " 11 " noptea.

Godöllö " 6 " 8 " " 4 " 20 " "

Steinbruch " 7 " 7 " " 6 " 28 " demin.

Pest'a, sosescu " 7 " 14 " " 6 " 38 " "

Calea fer. de Sudu (amedia-di).

Bud'a-Triestu Triestu-Kanizsa.

pleca la 6 ore 35 min. demin. 6 ore 20 min. sér'a.

Alba-Regia " 8 " 50 " 9 " 5 " "

Canisia " 1 " 50 " d. amédi 5 " 6 " demin.

Pragerhof " 9 " 27 " sér'a. *(in legatur. cu trasur.)

Steinbrück " 12 " 1 " noptea r'a ce merge catra

Triestu sosescu " 8 " 14 " demin. Vien'a.

Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a.

pleca la 6 ore 45 min. sér'a*) (in legatur. cu tra-

Steinbrück " 3 " 45 " noptea sura ce merge catra

Pragerhof " 9 " 30 " demin. Vien'a.

Canisia " 1 " 22 " d. amédi la 9 ore - m. sér'a.

Alba-Regia " 5 " 55 " sér'a. " 5 " 45 " demin.

Bud'a " 7 " 58 " " 8 " 12 " "

Bud'a-Albaregale-Vien'a.

Bud'a pleca la 6 ore 35 min. demin.

Alba-Regia, sosescu " 8 " 39 " "

Szönyu-nou " 10 " " "

Vien'a, sosescu " 2 " 25 " "

Vien'a-Albaregale-Bud'a.

Vien'a pleca la 7 ore 42 min. demin.

Szönyu-nou " 2 " 10 " d. amédi-di.

Alba-Regia, sosescu " 5 " 38 " "

pleca " 5 " 55 " "

Bud'a sosescu " 7 " 58 " sér'a.

Calea fer. spre Tis'a.

Vien'a-Pest'a-Casiov'a.

Vien'a	pléca la 8 ore - min. sér'a	7 ore 45 min. demin
Pest'a	" 6 " 30 " demin.	5 " 19 " sér' .
Czegléd	" 9 " 39 " "	6 " 4 " "
Szolnok	10 " 57 " "	6 " 17 " "
Püspök-Ladány	" 1 " 33 " damédi.	1 " 3 " "
Dobrifieni	" 3 " 5 " "	3 " 48 " dem.
Nyiregyháza	" 4 " 33 " "	6 " 24 " "
Toceau pleca	" 5 " 31 " sér'a	8 " 9 " demin.
Miscolțiu	" 7 " 24 " "	10 " 46 " "
Casiov'a sosescu	" 9 " 52 " "	1 " 51 " noptea.

Vien'a-Pest'a-Aradu.

Vien'a	pléca la 8 ore - min. sér'a.
Pest'a	" 6 " 31 " demin.
Tiegledu	" 9 " 24 " "
Solnoci	" 10 " 16 " "
Mező-Tur	" 11 " 29 " dp. amédi.
Ciab'a	" 1 " 9 " "
Aradu sosescu</	